

Hemiselluloosan tehokas hyödyntäminen biojalostuksessa: Ajankohtaista ja tulevaa

TkT Juha Ahola
Oulun yliopisto

6.4.2022

**POHJOIS-
POHJANMAA**
COUNCIL OF OULU REGION

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Hankkeen tavoitteet

- Kehittää **teollisesti toteuttamiskelpoisia hemiselluloosajakeiden hyödyntämismahdollisuuksia** täydentämään selluloosan hyödyntämiseen keskittyviä prosesseja.
- Parantaa selluloosapohjaisia tuotteita tuottavien biojalostamojen kannattavuutta **tehostamalla raaka-aineen kokonaisvaltaista käyttöä** sellaisilla prosessikonsepteilla, jotka voidaan integroida suunnitteluvaiheessa tai jo olemassa oleviin biojalostamoihin.
- Luoda **uutta osaamista** toteutusalueelle, joka luo pohjaa uudelle yritystoiminnalle sekä olemassa olevien toimijoiden tuotannon laajentamiselle uusien tuotteiden avulla.

Toteuttajat Oulun yliopisto ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Oulun yliopisto

Marja Mikola

Idamaria Romakkaniemi

Ville Tuppurainen

Xamk

Ella Tirronen

Tuomas Vellonen

Lotta Pirinen

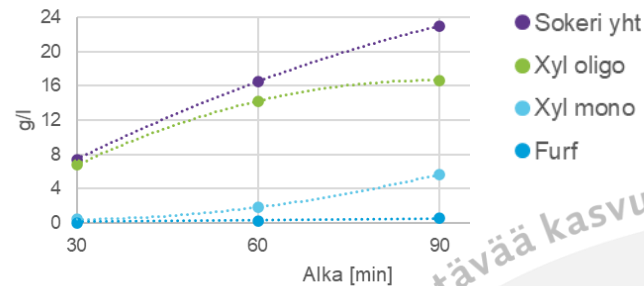
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Hemiselluloosan uutto

- Laboriomiittakaavasta bench-mittakaavaan ja semi-pilot -mittakaavaan

160 °C

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Hemiselluloosan kuumavesiuutto

- Laboratoriomittakaavasta bench-mittakaavaan
(hake 6 g -> 1 kg ka)
- pääkomponenttien perusteella uutto skaalautuu bench-mittakaavaan kohtuullisen hyvin
Uutto 160 °C / 60 min, sakeus 200 g/l

Uuttotapa	Oligomeerit		Monomeerit		Furaanit	
	Glu	Xyl	Glu	Xyl	HMF	Furf
	g/l	g/l	g/l	g/l	g/l	g/l
Paineuutto	0.43	17.4	< 0.1	2.2	< 0.01	0.51
Pakkokiertokein	0.42	14.2	< 0.1	1.9	0.01	0.24

– n. 36 % hemisokereista uuttunut pois hakkeesta

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Hemiselluloosan kuumavesiuutto

- Ruuvireaktorilla toteutetun panosuuton ja benchmittakaavan pakkokiertokein uuttojen vertailu

Pakkokiertokein uutto 160 °C / 60 min, sakeus 200 g/l

Ruuvireaktori uutto 160 °C / 60 min, sakeus 73 g/l

Uuttotapa	Oligomeerit		Monomeerit		Furaanit	
	Glu	Xyl	Glu	Xyl	HMF	Furf
	g/l	g/l	g/l	g/l	g/l	g/l
Ruuvireaktori	0.34	7.98	< 0.1	4.18	0.05	0.72
Pakkokiertokein	0.42	14.2	< 0.1	1.9	0.01	0.24

- Ruuvireaktori uutteissa ksyloosimonomeeria suurempi osa kuin pakkokiertokeitimellä

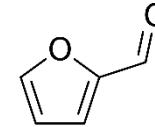
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Ksylaani(oligo)sakkaridien erotus

- Uutteen konsentrointi
  - haihduttamalla
  - ultrasuodatuksella
- Saostus etanoli liukoisuuden vähentäjänä
  - saadaan ksylaanipitoinen tuote
  - olosuhdeoptimointi saannon ja puhtauden kasvattamiseksi
  - epäpuhtauksien poisto uutteesta tai tuotteesta

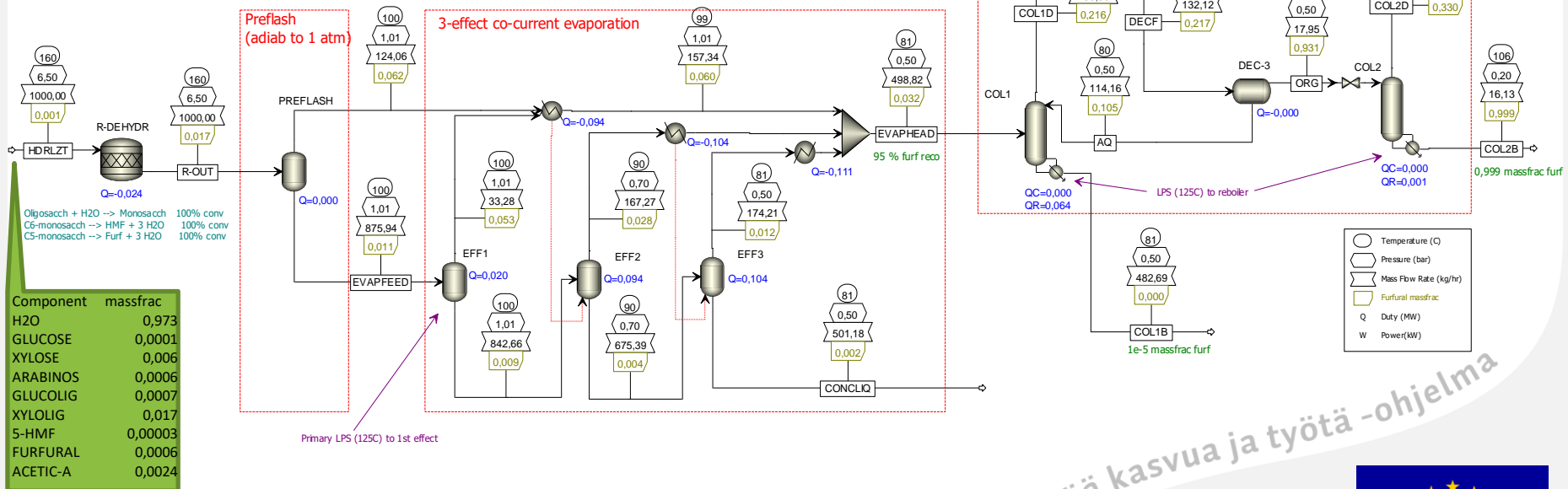

Verrokkiprosessit I

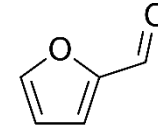
Furfuraalin valmistus ja talteenotto

- Termisiin erotusoperaatioihin (haihdutus, tislaus) perustuva prosessirakenne simuloitu
- Basecase-syöttö koetoiminnan hydrolysaatin sakkariidipitoisuuksille

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

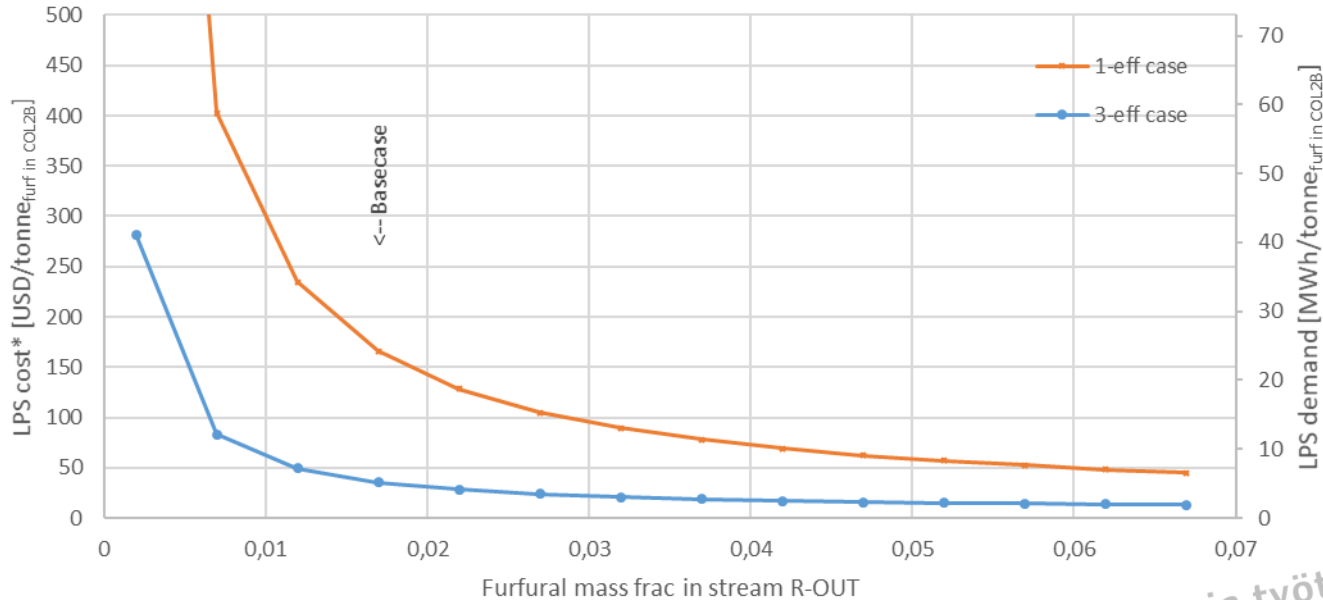

Furfuraalin valmistus ja talteenotto

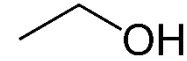
- Herkkyysanalyysi furfuraalin pitoisuuden vaikutuksesta höyrynkulutukseen

Low pressure steam (LPS) demand (EFF1, COL1, COL2) vs. furfural feed concentration

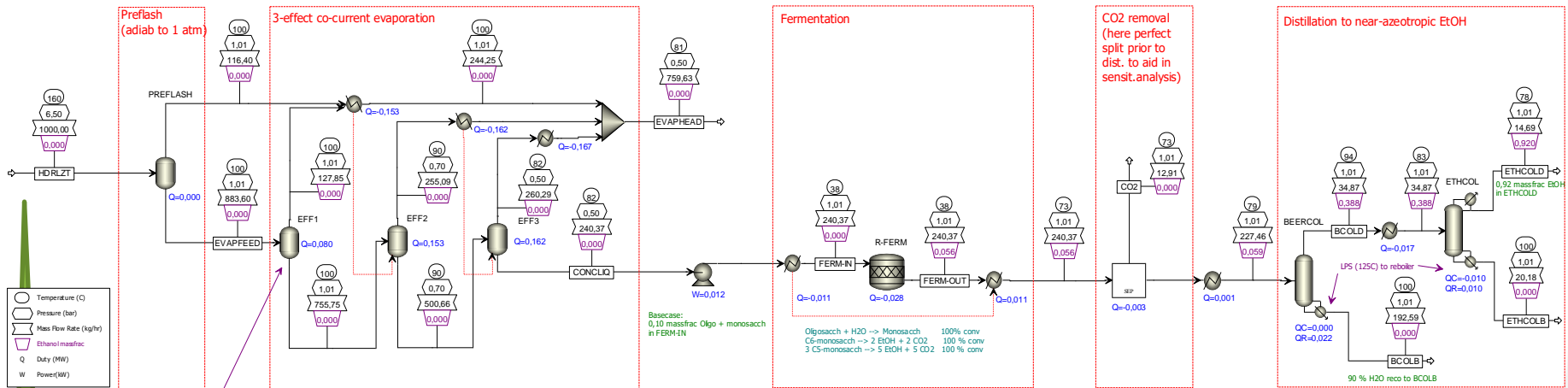
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Verrokiprosessi II

Etanolin valmistus ja talteenotto

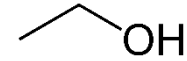
- Termisiin erotusoperaatioihin (haihdutus, tislaus) perustuva prosessirakenne simuloitu
- Basecase-syöttö koetoiminnan hydrolysaatin sakkariidipitoisuuksille

Primary LPS (125C) to 1st effect

Component	massfrac
H2O	0,973
GLUCOSE	0,0001
XYLOSE	0,006
ARABINOS	0,0006
GLUCOLIG	0,0007
XYLOLIG	0,017
5-HMF	0,00003
FURFURAL	0,0006
ACETIC-A	0,0024

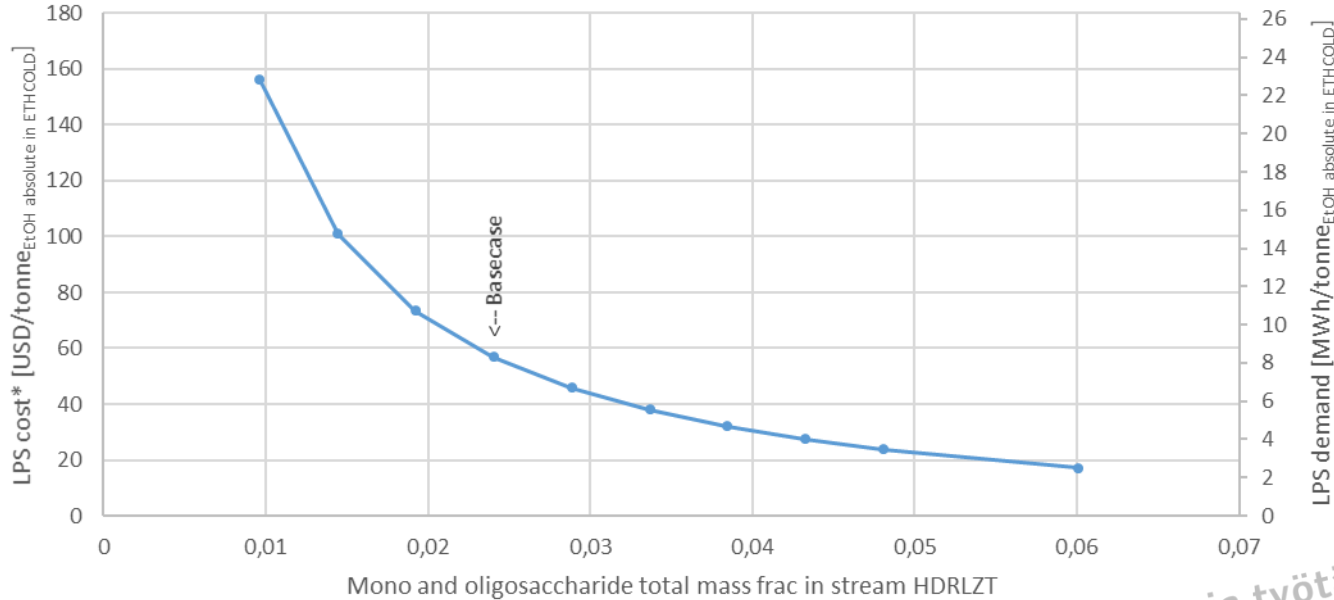
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Etanolin valmistus ja talteenotto

- Herkkyysanalyysi syöttöpitoisuuden vaikutuksesta höyrynkulutukseen etanolin valmistuksessa

Low pressure steam (125 °C) demand (EFF1, BEERCOL, ETHCOL) vs. mono- and oligosacch feed concentration

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Tulevaa

- teollisesti toteuttamiskelpoinen hemiselluloosajakeiden hyödyntäminen
  - ksylaanin puhtaus -> hartsiansorptio ja selektiivinen saostus
  - mahdolliset monomeerituotteet -> jälkihydrolyysi
  - hemiselluloosa tuotteiden arvoketju -> tuotteet ja toimijat
- tehostaa raaka-aineen kokonaisvaltaista käyttöä
  - selluloosajakeen hyödyntäminen kuitutuotteiksi
  - hemiselluloosan poiston vaikutus -> keitto ja jauhatus
  - paperitekniset ominaisuudet